

TRAG DESETI – RUSKA

Sad me uspavaj. I ušuškaj me. I ubij pauka, ako dođe. I pjevaj mi neku pjesmu, neku staru, o tome kako je sve bilo. Znaš li Volga, Volga...

Volga, Volga, mat radnaja, spavaj Bajo, spavaj...

Samo ja nisam mogla da spavam.

A tako sam dobro sanjala dok me nije probudio. Unutra mi je još sve bilo potpuno meko i sivo, jer je san bio bez boje, bio je siv i crn, ali divan. U snu sam se popela na dugu, divnu, mekanu dugu od oblaka i duga se pružala preko noćnog neba, ja sam trčala, gola, a vazduh je bio prijatan i svež, vidi, nije mi hladno, pomislila sam, noć, a ja gola i nije mi hladno i ničega se ne plašim. Popela sam se na oblačnu dugu i ona se ništa nije povila pod mojom težinom, a bila je i dalje meka, prolazila sam kroz oblake, a bili su glatki, i na kraju sam se spustila niz nju, kao niz tobogan. Jedan kraj duge se spuštao u reku, sasvim crnu i ja sam zaplivala, i zaronila. Ni u reci mi nije bilo hladno, i ja sam isplivala. Na obali je bila stara brvnara, izgledala je napušteno, ali je iz nje izašao muškarac, duge crne kose i dao mi jabuku. Jabuka je crveno sjajila kroz mrak, izgledalo je da pokazuje put. Muškarac je rekao, ja sam glavni junak u tvom životu. Spavaj s drugima, i onda sam se našla na trgu, kamenom popločanom trgu, na kome je pržilo podnevno sunce, drugi muškarac je izlazio iz kočija i rekao mi isto, ja sam glavni junak u tvom životu. Spavaj s drugima. I ja sam se opet našla u noći, na obali mračne reke, pod sivom oblačnom dugom, a ostala sam i na trgu, pored kočija, i nas obe, ona sunčana i ova pod šupljim mesecom iz koga je počelo da provejava perje, ali ništa nije kuljalo, ništa nije zatrpavalo pejzaž, nije tu bilo mesta za zatrpavanje, snop perja je pažljivo pratio otvor šupljeg meseca i nas obe, a obe smo bile ja, bile smo tako meke i pune, tako potpuno i bezuslovno srećne i potpuno, sasvim žive. Ovo nešto znači, pomislila sam, još u snu, ako zapamtim ovo čudo, od njega mora biti neka priča, i tada je, u prostoru savršeno mirnom, savršeno spokojnom, u kome nije bilo mesta za poremećaj, nešto zauralalo

Toomanaaa! Možda nisam ja!

Nešto nije bilo u redu, taj glas tu nije pripadao, nešto je kvarilo svet

Ubiše Turčina, ubiše Turčina, čuješ li?

Probudi se, Tomana, ubiše Turčina!

Jebi ga, uvek nadvlada stvarnost, otvorila sam oči, pored mene je stajao Bajo, prvo nisam verovala, ali pored mene je stajao Bajo, mali Bajo, koji je išao da gađa Strance, kad je bio mali. Nisam ga nikad videla, ali ovo je bio on. Budio me je i vikao požuri, požuri, Tomana, nemamo više vremena, ubiše Turčina. I ja se stvarno probudim i zablenem u Baja. Kažem, Bajo, jesi li to ti? Jesam, ja sam, nego ko je, malo sam brzo porastao, ali to se ionako ne broji svuda isto, mislim, kod nas to brže prolazi.

Kod kojih vas, pitam ga?

Kod nas, što smo izmišljeni, kaže Bajo.

Čekaj, kažem, Bajo, ko je još čuo da neko izmišljen dođe da te ujutru budi i više ti nešto na uvo.

Dobro, kaže, znam ja i kafu da skuvam.

Bajo je otišao da mi skuva kafu. Mislila sam, Bože, ako se ponovo pojavi, ako sad ponovo uđe i donese mi kafu, onda neću imati kud. Onda potpuno i neopozivo ludim. Bajo je ušao sa poslužavnikom, na kome su bile dve šoljice.

Slušaj, rekao je, ne pravi se da ti nije jasno. Niko ne voli folirante. Nije nikakva tajna da ti pišeš knjigu. Nekima si davala da pročitaju i meni su se kleli, ti koji su čitali, da to liči na pravo. Da to toliko liči na pravo, da se teško može povući granica, dokle je pravo, a odakle nije. Evo na primjer, ja, ja sam ti živi dokaz, u mene su svi toliko povjerovali, da sam porastao. Vidiš li, nijesam više mali Bajo, sad sam veliki.

A šta ćeš ti kod mene jutros, što ne pokažeš malo poštovanja, ako sam ti već nekakva majka?

Bajo je rekao da mu je malo dosadno da priča ono što već svi znaju, a samo se ja pravim da ne znam, ili, ako stvarno ne znam, da su se onda svi prevarili u vezi sa mnom, da to možda onda nisam ja, nego da mi neko drugi govori kako da pišem...

Ne seri, Bajo, znaš da sam na to osetljiva, prekinem ga ja.

Znam, dobro, nemoj da se ljutiš. Vidi, ti imaš nekoliko kvaliteta. Prvo, znaš da kucaš sa deset prstiju i drugo, znaš da pišeš na dva jezika. Ti znaš i ovaj jezik sa osetljiva i ovaj drugi sa osjetljiva. Tako da smo odlučili da to upotrijebimo.

Bajo, dosta je zajebancije, vrati se odakle si ušetao, san si mi prekinuo, san od koga je mogla da bude priča, ko će to mene da upotrijebi, upotrebi, pa se tu dosetim, da ti ne radiš za nekoga?

Nijesi ti baš naivna, a nijesam ni ja više mali Bajo. Slušaj, da se više ne lukavimo, ja imam jedan problem, a ti bi mogla da ga riješiš.

Kakav problem?

Stvar je malo duža, pa ću ti je ispričati u obliku priče,

Pod naslovom

Priča o o bareču, Turčinu i enurezi

Kad si me ti ono ostavila u sceni sa braćom Bojićima, kad je zagrmjelo, ti si mislila da si na mene stavila tačku, je li tako. Dalje ti nijesam bio potreban. Međutim, ja nijesam samo to, ja nijesam samo mali Bajo što zna da naloži vatru, a ne zna ništa drugo, nego ja imam i druge osobine. Imam i oca i majku, znam čiji sam. Mene je čuvala baba, a to je bilo zato što je majka u gradu čuvala posao, a tajo je čuvao karaulu. Pošto je tajo bio vojno lice, baba je preozbiljno shvatila čuvanje mene, jer se podrazumijevalo, da ako mi se nešto desi, biće problema sa cijelom jenea, a baba nije nikako bila voljna da se peganja sa jenea. I zato je u pomoć prizvala bareče, da me čuvaju tamo đe ona ne može da me sačuva. I tako me je naučila da je svijet pun bareča. Da bareči mogu

da opkole odakle im se najmanje nadaš, ne samo dijete, nego i velikoga čovjeka. Nije bilo sasvim jasno šta to oni rade, ali je bilo jasno da se od njih ne može pobjeći, ako ne paziš da ih ne sretneš. Meni je jasno bilo jedino to da je bareč nešto što se mrda. Da bareč ne može biti, na primjer kuća ili međa ili kamen, ili tako nešto, ali je to opet izlazilo na isto, jer je bareč mogao da se sakrije iza kuće ili međe ili tako nečega. Uglavnom, ako bi baba rekla, nemoj tamo, tamo ima bareča, ja sam se povlačio. I spavao sam s babom u krevetu, jer kod babe nijesu smjeli da dođu. Uglavnom, od tada mi je ostala loša navika da po noći, da prostiш, puštam u krevet i tu ništa nijesam mogao da učinim, iako je baba prijetila da bareči dolaze po noći, baš kod one dece koja puštaju u krevet. I tako je to trajalo, do raspada Jugoslavije. Tada su došli po mene, jer je majka izgubila posao, taj karaulu, i uopšte izgubilo se sve što se čuvalo. Jedino sam ja bio sačuvan, nije me odnio bareč, nego su me odveli u grad, a u njemu, shvatio sam, nije bilo mjesta za bareče. I tako sam se ja osokolio da idem svuda i svuda da zavirim, jer šta mi može biti, kad ionako nema bareča. Jedino mi je ostala ova loša navika da puštam u krevet, a znam i da se to zove enureza, jer sam i neke škole završio, iako ti to ne vjeruješ, ali se tu, do danas, ništa nije popravilo.

Pošto me je, ovo tebi priznajem, a kome ću, svašta interesovalo, to sam počeo i da probam razne stvari, između ostalih i prašak. I brzo mi je prašak omilio, toliko da mi ga nije bilo dosta, nikako. Između ostalog, više nijesam puštao u krevet. Probudim se ujutru, milina Božja, i krevet suv i ruke mi se više ne tresu.

Prašak je donosio jedan Turčin, Turčin iz Turske, da ne pomisliš šta drugo, mi smo bili dosta dobri, on je bio jedan dosta fin, prijatan čovjek, donosio na vrijeme, plaćanje bilo po dogovoru, roba korektna, niko se nije žalio, nije bilo ni smrtnih slučajeva, sem ako, ali nije tu kriva ni roba ni Turčin, ako neko baš prećera, a tako je sa svakom robom, nekima se ne može objasniti. Uglavnom, taj Turčin je ubijen, sinoć, pune su novine i televizija i usta svakome, toga, ubiše Turčina, pa sam mislio, bi li ti nešto mogla da mi se oko toga nađeš, mislio sam, mi smo u vrlo bliskim vezama, ja ti dođem skoro kao sin i više nego sin, u stvari, da mi objasniš jesam li ga ubio, ili nijesam, pa i ako jesam, malo bih se primirio kod tebe.

Moja šoljica je zveketala o tanjirić, kao da je u sobi bio još neko, ko je dečjim glasom govorio belenzuka, belenzuka, belenzuka. Rekla sam samo

Kako da ti se nađem?

Vidi ovako, ja uopšte ne znam jesam li ga ubio, ili nijesam. Možda sam ja, a možda je bio i bareč. Stani, stani, ne skači, sad ću da ti objasnim. Mi smo se sinoć našli u Klubu, ja i Turčin, isto mjesto, ista količina, ista cijena, sve u redu, ništa sumnjivo. Ja sam onda, ko i svaki put probao robu, i umjesto da me ubrza, ko i svaki put, strašno me usporila. Toliko me usporila da sam gledao u moju ruku i čekao da čujem kao mi otkucava krv, ali krv nije otkucavala, znam da sam

pokušavao da trepnem, nekoliko puta, ali se nije čulo kuc, pa sam se opet silio da trepcem, ali se opet nije čulo kuc, onda sam probao da okrenem glavu, i vidio da se dešava nešto čudno. Iz svakoga od ljudi, koliko ih je bilo prisutno u Klubu, izlazio je po jedan bareč. Svako je oslobađao svoga, neki su ih imali po nekoliko, i bareči su počeli da me opkoljavaju.

Svijet je pun bareča, vjerovatno sam to rekao, jer je Turčin rekao burek, burek.

Bareči, vidiš li koliko ih je, izgleda sam rekao, jer je Turčin počeo da se okreće oko sebe, kao da vidi odakle sad bureci, a ništa ne miriše.

U to mi se jedan bareč strašno sporo i temeljno isplazio. Ja sam rekao, jer me je to i u onoj sporosti strašno iznerviralo, dođi, ako smiješ.

A bareč je smio. Ja do tada nijesam znao da je bareč žensko, ja sam mislio da su bareči vazda muški. Ali, kad se pojavio ovaj ženski bareč, ja sam mislio, sad piše kraj. Plazila mi je jezik, a usta nije imala. Onda ga je usrkнула u glavu. A u glavi ostavljen prostor za oči, a kroz ta dva prostora bije promaja, piri nešto vlažno i ladno, a počela da narasta, probija glavom onaj Klub, a i Klub se sav razmiče, da joj napravi mjesta, i znam sprema se, sad se sprema da razmota onaj jezik iz glave, da me usisa da postanem i ja dio od bareča, kao što su postali mnogi, ali, vidim, ne mora ni da ga razmota, iz nje na sve strane curi mastilo, ko crtani film, ne mora ni da me obliže, ovo mastilo me razlaže i ljulja, pretvara se da je more, fino me obavija, ulazi mi ispod kože, reko, ako sad povjerujem da je ovaj užas more, onda sam stvarno gotov, a ne znam ništa, nijednu travu, nijednu čarobnu riječ, ništa da pomaže protiv bareča i tada se sjetim tebe, povičem

Toomanaa! I neka me sila podiže kroz ono mastilo što se izdavallo za more i pronese me nekuda uvis, vidio sam kako onaj Turčin nešto leži na podu, reko, ne valja ti ova roba, brate, ništa, ali ništa, ovo je da platiš da ne probaš, i sad me evo kod tebe. Ali, možda nijesam ja taj, koji je ubio Turčina.

Belenzuka, belenzuka, belenzuka, i dalje je sitno zveckalo.

Bajo, tebi treba pomoć, naći ću ti ja nekoga, evo samo da telefoniram.

Treba mi pomoć, ali ne sa te strane, znam ja šta ti misliš o Baju, ali ovo moraš sama da riješiš, ajde jednom nešto sama, led ga ubio, dosta smo čekali da porasteš. Sve nešto, oču, ako porastem, sve nešto, doći će vrijeme, došlo je, evo ja ti potpisujem da je došlo.

Šta da radim?

Da budeš jednom muško! Da preuzmeš odgovornost za sve što si izmislila! Ne može to tako, da zakotrljaš riječi, pa te baš briga će će pasti! Ti si mi sad druga majka, jeste da smo sličnih godina, ali, kao što rekoh, meni prolazi brže, pomози mi da ovo razumijem, možda stvarno nijesam ja ubio Turčina, možda je bareč, a možda i neko drugi, u sve ovo si me ti uvalila. Šta si mislila, da ću da ložim vatru cio vijek, zato što tako tebi odgovara!

Bio je stvarno ljut.

O kej, Bajo, o kej, ajde da definišemo problem, šta ti od mene očekuješ?

Slušaj, izvini što sam te probudio, izvini ako si htjela da pričaš neku drugu priču, sve ja razumijem, ali ne možeš da počneš sledeću, dok ne dovršiš onu što si započela. Slušaj, ja bih da me premjestiš u rusku priču. Ako me staviš u rusku priču, povežeš me s Rusima, tebi će svi da vjeruju. Misli se da ti ne izmišljaš, nego da je ovo sve živa istina. Ako ti kažeš, Bajo je za Ruse, to će svi da povjeruju. Za tebe se misli da te niko ne plaća, da radiš sama, nikoga ne diraš i zato ni tebe ne diraju.

Ali, Bajo, ako hoćeš u rusku priču, onda, mili, potraži nekog Rusa. Ili nekog našeg, ali, odraslog, može i s bradom, ja ti se ništa ne razumem u ruske priče. A ove moje niko neće da objavi! Ako hoćeš da završiš u ruskoj priči, ja sam ti tu nedovoljna. Za to ti treba neko nagrađivan, neko odrastao, ima i genijalnih, probaj neke sa dobrim kritikama....

Slušaj, dosta je bilo zajebancije, stavi me u rusku priču, ili ću ja da počnem da pričam. Znam i ja o tebi ponešto. Znam da si bila najbolji recitator u deset sezona, da si se rukovala sa Nesvrstanima, da si primala nagrade iz ruku najvažnijih, da su te slikali za novine sa pionirskom maramom oko vrata. Reći im da tebi uopšte nijesu čiste namjere oko pisanja, kao što tvrdiš, reći ću im da ti to, ustvari, zato što nemaš više posla kao recitator, pa se guraš u priče, ista si ko i drugi, što se u sve guraju. Oćeš li možda da se to pročuje? Bolje bi ti bilo ovako, a ti kako oćeš...

Dobro, Bajo, napisaću za tebe, rusku priču

Da kažeš da sam oduvijek radio samo s Rusima, da me turska roba nikad nije zanimala, da sam pošten i fin, da sam imao teško djetinjstvo,

...djetinjstvo...

Možeš da je napišeš na oba jezika, da bude potpunije, da nikad nijesam imao problema sa organima, kao što i nijesam,

...nije...

Da se hrabro borim sa problemom zavisnosti, da sam izgubio povjerenje u sve što treba da se čuva

...da se čuva...

A u život najviše, šta će mi kad je pun bareča. A znaš li ti nešto protiv bareča? Reci i da sam se u sve razočarao. A da me poljubiš?

...poljubiš...

Ne da pišeš, nego me stvarno poljubi, i tako, malo me češkaj, dok ne zaspem, a ako puštim u krevet, nemoj da se ljutiš, nego kaži, nije strašno, i nemoj da me strašiš, i ostavi mi upaljeno svjetlo, i ne daj me, nikome me ne daj...

Nikome, Bajo, nikome,

I ako me traže, ti kaži, slaži zbog mene, reci, nije dolazio, tamo je on, u ruskoj priči, nije iz nje izlazio

Važi, Bajo, važi

A ako te budu baš pritiskali, ti kaži, mali je on, mali, taj jedva zna da naloži vatru, taj se boji grmljavine, kako bi on... Reci, ko živ ko mrtav, reci odakle znate da je Turčin postojao, možda ga je neko izmislio,

A vazda sam volio Volga, Volga...

I piši na dva jezika, šta te briga kad znaš oba, reci, jedan mi je za dan, a drugi mi je za šuplju mjesečinu, vidio sam ti ja taj san, to ti znači to, i tamo sam te pratio, idem malo...tamo...